

DESCRIPCIÓ DEL FONS DOCUMENTAL

FONS SEBASTIÀ JUAN ARBÓ

1. Àrea d'identificació

Codi de referència: CAT AMRAP 02 02

Nivell de descripció: Fons

Títol: Fons Sebastià Juan Arbó

Data(es): 1920/1993

Volum i suport: 28 caixes que corresponen a 2,8 metres lineals.

2. Àrea de context

Nom del productor

Fons generat i rebut per Sebastià Juan Arbó.

Història del Productor

Sebastià Juan Arbó (La Ràpita, 1902 - Barcelona, 1984). Provenint d'un medi rural, es va traslladar a Amposta als vuit anys, i als dotze hagué de deixar l'escola i de començar a treballar en una oficina. Als divuit anys va començar *Terres de l'Ebre*, on deixà constància de l'ambient que presidí la seva infantesa i adolescència. Als vint anys marxà a Barcelona, on entrà en contacte amb Puig i Ferreté, que, entusiasmat amb *L'inútil combat*, la va publicar a Proa l'any 1931. Aquesta obra inicia una carrera de gran regularitat, publicant *Terres de l'Ebre* (1932), *Notes d'un estudiant que va morir boig* (1933) i *Camins de nit* (1935), totes amb una gran unitat de sentit que la guerra tallarà. *Tino Costa* (1947), la primera novel·la que va publicar en la postguerra, en català i castellà, gairebé simultàniament, és la liquidació de l'obra anterior. A partir d'aleshores es va decantar pel castellà, a causa de les circumstàncies imposades pel final de la guerra. Així inicialment sortiren novel·les anteriors, traduïdes al castella, *Tierras del Ebro* (1940), *Caminos de noche* (1955)... Posteriorment S.J. Arbó inicià la producció en castellà, en la qual conrearia la novel·la, però també la biografia. Pel que fa a la novel·la cal citar *Sobre las piedras grises* (1949) i la sèrie *Martin Caretas* (1955); mentre que en el terreny de la biografia podem destacar *Cervantes* (1948), *Pío Baroja y su tiempo* (1963), i en català, *Verdaguer. El poeta, el sacerdot, el món* (1951). Treballador infatigable, gairebé sempre als cafès, col·laborà en diferents diaris, "La Vanguardia" i "ABC", preferentment. Cap al final dels seixanta retornà a la novel·la en català amb *L'espera* (1967) i *La masia* (1975). Va escriure, també, llibres de memòries: *Los hombres de la tierra y el mar* (1965), de gran interès per conèixer la seva infantesa, i *Los hombres y la ciudad* (1982).¹

¹ <http://www.ioanducros.net/corpus/Sebastia%20Juan%20Arbo.html>

Història arxivística

La conservació d'aquest fons s'ha d'agrair a persones com Eduardo Sánchez López o com del filòleg Josep Carcellé. Les seves gestions, sobretot les d'aquest darrer en última instància, van comportar que el 4 d'octubre de 2002 Maria Teresa Juan i Bes cedís una part del fons documental de Sebastià Juan Arbó a la ciutat de la Ràpita. La resta del fons va ser cedit al Museu Comarcal del Montsià per l'estima que l'autor tenia a ambdues poblacions.

Malgrat que s'identifiqui a Sebastià Juan Arbó com el productor del fons, el tractament arxivístic de la documentació fa intuir que, posteriorment a la mort de l'escriptor, la seva dona (Teresa Bes Guim) va continuar la tasca de recopilació de dades i informació. Entre altres, perquè l'abast cronològic del fons va més enllà del 1984, any de la mort de l'autor.

Prèvia a la cessió, la filla de l'autor va agrupar i inventariar, amb l'ajuda d'una segona persona, un total de 101 carpetes numerades i un seguit de revistes agrupades en vuit caixes.

Durant la tardor del 2006, l'estudiant en pràctiques de biblioteconomia i documentació per la Universitat de Saragossa, Maria Serra Gairí Blavi, inicia la identificació i descripció del fons. Fruït d'aquesta feina i durant diversos períodes posteriors, l'arxiver municipal (Jordi Enfedaque i Novell) inicia el tractament arxivístic del fons fins a completar l'inventari a nivell de Sèries Documentals i agrupacions documentals a principis del 2010.

Actualment, no es coneix que s'hagi dut cap treball de classificació i descripció de la resta del fons cedit al Museu Comarcal del Montsià.

Com a nota final hem de dir que l'arxiu està a l'espera de rebre una memòria del treball de Josep Carcellé en tot aquest procés.

Dades sobre l'ingrés

Conveni de cessió d'ús i dipòsit de materials de l'escriptor Sebastià Juan Arbó entre l'Ajuntament de la Ràpita i Maria Teresa Juan Bes el dia 4 d'octubre de 2002.

3. Àrea de contingut i estructura

Abast i contingut

El fons permet conèixer les activitats del l'escriptor com articulista (bàsicament en La Vanguardia i l'ABC), guionista de televisió, membre de jurats, novel·lista, etc. Es conserva molta correspondència amb editors, altres autors i lectors.

Recull una gran quantitat de revistes i articles que parlen d'ell i de la seva producció o que simplement recopila per l'interès en la feina d'altres escriptors o per l'interès en temàtiques diverses.

Sistema d'organització

El fons cedit va ser lliurat juntament amb un "inventari de materials escrits". Aquest inventari feia referència a la retolació d'un seguit de carpetes i caixes sobre matèries que havien estat organitzades pels cedents sense tenir en compte els processos de formació del fons. A més, moltes de les retolacions no s'avenien amb el contingut i moltes de les matèries eren definides com a "vàries". És per aquesta raó que no s'ha pogut aplicar el principi d'Ordre original, per tant s'ha intentat retrobar l'ordre originari reestructurant i identificant correctament la documentació inclosa al fons. A partir d'aquesta feina s'ha elaborant-se els següent quadre de classificació:

S1.00.00 ACTIVITAT PERSONAL I FAMILIAR

Inclou tota la generació i rebuda de documents relacionada amb la seva activitat personal i familiar.

S1.01.00 Documents personals

Inclou carnets i fotografies personals de l'autor i la seva família.

S1.02.00 Correspondència personal i familiar

Recull la correspondència rebuda, així com els esborranys i còpies de correspondència enviada de tipus personal i particular.

S1.03.00 Documents posteriors la Mort de Sebastià Juan Arbó

Documents i publicacions creats després de la mort de l'autor. Recull, articles, homenatges i condolences.

S2.00.00 ACTIVITAT PROFESSIONAL I OBRA LITERÀRIA

Aquesta secció agrupa totes aquelles qüestions relacionades amb la seva activitat professional, producció literària i d'articles, crítica sobre la seva obra, premis, etc.

S2.01.00 Contractes professionals

Recull esborranys de contractes laborals, de cessió de drets, etc.

S2.02.00 Correspondència Professional

Recull la correspondència rebuda, així com els esborranys i còpies de correspondència enviada de tipus professional i/o relacionada amb la seva producció.

S2.03.00 Creació i publicació literària

Recull tot allò relacionat amb la creació literària: esborranys, manuscrits, catàlegs, obra impresa, etc.

S2.04.00 Creació i publicació d'articles

Recull la documentació relacionada amb la creació i la publicació d'articles.

S2.05.00 Treballs i crítiques sobre l'Autor i la seva Obra

Inclou articles i treballs sobre l'obra literària de l'autor, premis, obra,

resposta a articles i treballs sobre la seva obra.

S2.06.00 Adaptacions sobre la seva obra

Aquesta subsecció agrupa les adaptacions teatrals i televisives realitzades sobre la seva obra.

S2.07.00 Premis, discursos, conferències i participació en jurats

Recull la seva activitat sobre conferències, participació en jurats i esborranys de discursos.

S3.00.00 ACTIVITAT ASSOCIATIVA

Aquesta secció agrupa els documents relacionats amb les seves activitats associatives, bàsicament amb l'Associació d'Escriptors.

S4.00.00 ACTIVITAT SOCIAL, RECREATIVA I DE LLEURE

Secció que agrupa la documentació relacionada amb les seves activitats culturals i de lleure, així com les seves relacions socials no relacionades directament amb la seva vida professional o personal.

Informació sobre avaluació, tria i eliminació

No s'ha dut a terme cap actuació d'avaluació i tria. L'única eliminació portada a terme ha estat la de les carpetes blaves i les caixes amb les quals va ser lliurat el fons i així assolir una correcta conservació. A falta d'una avaluació més acurada, s'ha mantingut la integritat les revistes i els diaris a efectes de poder complementar possibles buits que aquestes capçaleres puguin tenir en altres fons o col·leccions.

Incrementos

Inicialment no es preveuen més ingressos. Malgrat tot, s'han iniciat tasques de cerca de la possible documentació disgregada de l'autor, i en aquest sentit s'estan realitzant contactes amb persones properes a l'escriptor i la seva família per saber si la possible documentació original de Sebastià Juan Arbó que conserven és d'interès per completar el fons.

4. Àrea de condicions d'accés i ús

Condicions d'accés

L'accés a la documentació del fons és públic. Maria Teresa Juan Bes va fer una cessió d'ús i dipòsit del fons per ser estudiat i examinat per tothom que ho demani.

Condicions de reproducció

La cessió d'us es fa sense que representi cap mena de limitació dels drets d'autor que puguin correspondre a la senyora de Maria Teresa Juan Bes o als seus hereus en el seu cas. Cal la seva autorització o la dels seus hereus per a poder reproduir el fons i

cal fer constar en el seu ús que ha estat cedit per l'esmentada senyora. Tots els béns econòmics que es puguin produir per publicacions, còpies o qualsevol altres que es poguessin derivar d'aquest material, seran de ple benefici de la senyora Maria Teresa Juan Beso aquelles persones que ella assenyali.

Qualsevol reproducció que comporti una còpia de treball i estudi es regirà segons la normativa del Reglament del Servei d'Arxiu Municipal de la Ràpita.

Llengües i escriptures dels documents

La llengua que predomina és el castellà, i en segon terme el català. També trobem documents en anglès, francès, alemany i portuguès.

Característiques físiques i requeriments tècnics

La majoria dels documents que formen la unitat de descripció presenten un acceptable estat de conservació.

Instruments de descripció

La part Inventariada del fons ha estat descrita per Mariona Gairí Blavi i revisada per l'arxiver municipal. Seguit s'ha anat ampliant amb diversos períodes de treball per part de l'arxiver. Es pot consultar el catàleg de sèries sobre paper i fer cerques a la Base de Dades de l'Arxiu Municipal de la Ràpita.

5. Àrea de documentació relacionada

Existència i localització dels originals

Els originals de la unitat de descripció es troben a l'Arxiu Municipal de la Ràpita.

Existència i localització de còpies i unitats de descripció relacionades

El Fons Sebastià Juan Arbó es troba dividida en dues parts. La resta es troba cedida en Museu del Montsià (Amposta), pendent de la seva ubicació definitiva en el Consell Comarcal del Montsià. Desconeixem quina documentació forma part del fons cedit al Museu Comarcal del Montsià. Sí que sabem que a data del 10 de febrer de 2010 no s'ha realitzat cap tractament arxivístic.

Ahora, es desconeix l'existència i localització de còpies de la unitat de descripció i d'altres fons relacionats amb aquest.

Bibliografia

No existeix bibliografia específica sobre el fons.

Entre els treballs que han utilitzat com a font principal la documentació que conté el fons, destaquem:

FORCADELL SÁNCHEZ, Joan Antoni; *Aproximació a l'estudi de les relacions personals i literàries de Sebastià Juan Arbó a partir del seu fons Arxivístic*. Institut Ramon Berenguer IV d'Amposta. 2016

RAMIS LLANERAS, Josep Miquel; *Autotraducció i Sebastià Juan Arbó. El cas de Terres de l'Ebre*. Tesi Doctoral a La universitat Pompeu Fabra. 2011.

6. Àrea de control de la descripció

Autoria i data(es)

Descripció realitzada per Mariona Gairí Blavi (pràctiques per estudis) entre l'octubre i desembre de 2006 i Jordi Enfedaque Novell, arxiver municipal de la Ràpita, en diversos períodes des del gener de 2007 fins al febrer de 2017.

Fonts

- La pròpia unitat de descripció
- <http://www.amposta.info/sebastiajuanarbo/>
- <http://www.joanducros.net/corpus/Sebastia%20Juan%20Arbo.html>
- <http://www.uoc.edu/lletra/noms/sjuanarbo/index.html>
- També s'ha realitzat una cerca per la xarxa per torbar els autors i personatges relacionats amb la correspondència de l'autor no identificats clarament en aquesta

Regles o convencions

La descripció ha estat realitzada sota les directrius de la norma NODAC 2007.